

Dars maqsadi: Umumiy maqsad:

Annotatsiya: “Axloq, intizom va mas’uliyat” g‘oyasi,

Talabalarda o‘rish va shakllanish jarayonida yuzaga keladigan fiziologik va psixologik o‘zgarishlarni hisobga olgan holda, ularning axloqiy qadriyatlarga bo‘lgan munosabatini shakllantirish, hayotda to‘g‘ri yo‘lni tanlay olish ko‘nikmalarini rivojlantirish, ezgu fazilatlar, mas’uliyat, intizom va to‘g‘ri xulq-atvor orqali ma’naviy barkamol shaxs sifatida tarbiyalash.

Aniq maqsadlar:

1. Talabalarda fiziologik va psixologik o‘tish davri — o‘spirinlikdan mustaqil, mas’uliyatli shaxs bo‘lib shakllanish jarayonidagi axloqiy qadriyatlar mohiyatini tushintirish;
2. Talaba yoshidagi asosiy xulqiy qadriyatlar (qiziqishlar, orzu istaklar, intilish, mehnatga munosabat, tartib-intizom, axloqiy mutanosiblik) mohiyatini anglatish;
3. Insonning hayotiy maqsadlariga yetishi uchun zarur xulq-atvor, fazilat va illat, oq va qora, gunoh va savob, halol va harom, ezgulik va yovuzlik, sadoqat va xiyonat o‘rtasida hayotiy yo‘lni ongli ravishda tanlash ko‘nikmalarini shakllantirish;
4. Axloqning intizom va mas’uliyat bilan uyg‘unligini hayotiy misollar, hikoyalar bilan tushintirib berish.

Asosiy g‘oyalar: Talaba o‘z axloqiy qadriyatlar (rostgo‘ylik, adolat, sadoqat, mehnatga munosabat, intizom) shaxsni kamolga etkazuvchi muhim omillar orqali insonning jismoniy va ruhiy jihatdan shakllanish, mustaqil va mas’uliyatli shaxsga aylanish, yoshlar o‘z harakatlarini va qarorlarini to‘g‘ri anglatadi. Mas’uliyat va intizom insonning hayotdagi muvaffaqiyatiga olib boradi. Hayotiy misollar, hikoyalar orqali axloqiy tushunchalarni tushuntirish talabalarda samarali ma’naviy tarbiya beradi.

Har bir talaba – Yangi O‘zbekistonning kelajagi Prezident Sh.M. Mirziyoyev aytganidek: Prezidentimiz Shavkat Mirziyoyev “Yoshlarni ona yurtga sadoqat ruhida tarbiyalash, ularda tashabbuskorlik, fidoyilik, axloqiy fazilatlarni shakllantirish – o‘ta sharaflı vazifadir” – deya takidlagan.

Darsdan keyin kutiladigan natijalar:

1. Aqliy va tushunchaviy darajada:

- Talabalar o‘spirinlikdan mustaqil va mas’uliyatli shaxsga aylanish jarayonidagi fiziologik va psixologik o‘zgarishlarni to‘g‘ri anglaydi.
- Talabalarda shaxsiy intizom, vijdonli bo‘lish va mas’uliyat hissini anglab, o‘zlarining ichki dunyosi va xulq-atvorini shunga mos ravishda shakllanadi.
- Ma’naviy va axloqiy tarbiyada hayotiy misollar va shaxsiy namuna muhim ekanligini anglaydi.

2. Hissiy va qadriy yondashuvda:

- **Axloqiy** muammolarga to‘g‘ri yondashish ko‘nikmasi shakllanadi.
- Talabalar **axloq, intizom va mas‘uliyat** tushunchalarini to‘g‘ri anglaydi.
- Ushbu **qadriyat**larni hayotda qo‘llashga intiladi.
- O‘z harakatlari uchun **mas‘uliyatni** his qiladi va **intizomli** bo‘ladi.

3. Amaliy ko‘nikmalarda:

• Talaba o‘zini **boshqara olish va mas‘uliyatni o‘z zimmasiga olish va intizomga rioya qilishda o‘z his-tuyg‘ulariga** (*o‘z fikrini xulqqa mos va madaniyatli shaklda bayon qilish, o‘qish, mehnat, oilaviy vazifalarga jiddiy yondashish*) **nazorat o‘rnata** boshlaydi.

• Insonlararo munosabatlarda axloqiy me‘yorlarga (*do‘stlar, oila a‘zolari bilan odobli muomala qilish.*) amal qilish.

4. Ijtimoiy-pedagogik jihatdan:

• Talabalarda jamiyatda o‘z o‘rni va mas‘uliyatini anglash hissi shakllanadi.

Talabalar o‘rtasida ijobiy xulq-atvor namunasi shakllanadi va tarbiya jarayonining faol ishtirokchisi sifatida his qilishni boshlaydi.

- Talabalarda fuqarolik pozitsiyasi va ijtimoiy faollik shakllanadi.
- Jamiyatdagi muammolarga befarq bo‘lmaslik, o‘z fikrini madaniyatli ifoda etish, talabalarda **empatiya (boshqalar holatiga hissiy yondashish)** va **bag‘rikenglik xislati rivojlanadi.**

Metapredmet: bu ta’limda talabalarning faqat bir fan doirasida emas, **turli fanlar, hayotiy vaziyatlar va ijtimoiy muhitda qo‘llay oladigan umumiy ko‘nikmalarni** va axloqiy muammolarni tahlil qilib, turli nuqtai nazarlarni solishtirish, axloqiy dilemmalarda oqilona va mas‘uliyatli qaror qabul qilish, shakllantirishga qaratilgan yondashuvdir.

Masalan, “Axloq, intizom va mas‘uliyat ” darsida:

- talaba axloq, intizom va mas‘uliyat haqida **vaziyat va hikoya aytadi** (adabiy fan),
- Film tomosha qilib, **taassurotini aytadi** (san’at),
- So‘ngra bu harakatlar haqida **fikr bildiradi** (muloqot).

Dars hamkori: Qori Niyoziy nomidagi milliy tarbiya instituti xodimlari.

www.milliytarbiya.uz

Dars davomiyligi: 45 daqiqa.

Tavsiya etilgan mashg‘ulot shakli: bilim beruvchi suhbat, video parchalar, psixologik treningtlari va qo‘shimcha materiallardan foydalanishni nazarda tutadi.

Materiallar to'plami:

- ssenariy;
- uslubiy tavsiyalar;
- videomateriallar;
- interaktiv topshiriqlar;
- taqdimot.

Dars tuzilishi 1 qism. Motivatsion

Darsning birinchi qismining maqsadi - talabalarning mavzu muhokamasida faol ishtirok etishlari uchun sharoit yaratishdir. har bir talabaning kelgusi faoliyatiga bo'lgan motivatsiya mashg'ulot mavzusini aks ettiruvchi materialni ko'rish va muhokama qilishga asoslanadi.

2-qism. Asosiy

Asosiy qismda talabalar darsning asosiy ma'nolarini tushunish va ochib berishga yo'naltiriladi. Shu maqsadda talabalarga vaziyat va voqealarni tahlil qilish, videolarni ko'rish hamda bilishga qaratilgan savollar taklif etiladi.

3-qism. Yakuniy

Dars g'oyalarini umumlashtirish, mashg'ulotga yakun yasash.